

УДК 347.9

Жукевич Ігор Васильович,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права і процесу
івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького

ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ФОРМИ СУДОВОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОНАННЯМ РІШЕНЬ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ

У статті проаналізовано поняття, види та форми судового контролю за виконанням судових рішень у цивільних справах. Визначено поняття «судового контролю» у вузькому та широкому розуміннях та подано авторське поняття «судовий контроль за виконанням у цивільних справах». Здійснено класифікацію судового контролю за виконанням судових рішень у цивільних справах за видами. Проаналізовано форми судового контролю за виконанням судових рішень у цивільних справах відповідно до оновленого законодавства про виконавче провадження та проекту Цивільного процесуального кодексу України до другого читання.

Ключові слова: судовий контроль, рішення суду, цивільний процес, цивільні справи, виконавче провадження, ефективність виконання.

Постановка проблеми. Слід зауважити, що справедливий, неупереджений та своєчасний розгляд і вирішення цивільних справ з метою ефективного захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави є основним завданням цивільного судочинства України (ст. 2 проекту нового ЦПК України).

Виходячи з практики Європейського суду з прав людини та, зокрема, рішення у справі «Шмалько проти України» від 20 липня 2004 року, виконання судового рішення є невід'ємним елементом права на судовий захист, передбаченого ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, для цілей якої виконання рішення, ухваленого будь-яким судом, має розцінюватися як складова частина судового розгляду [15].

Відповідно до Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки, затвердженої Указом Президента України 20.05.2015 р. № 276/2015 року, одним із основних напрямів розвитку законодавства про виконавче провадження є реорганізація системи виконання судових рішень та підвищення ефективності виконавчого провадження, що включає в себе:

- 1) створення єдиного механізму функціонування системи органів примусового виконання рішень;
- 2) розвиток інституту приватних виконавців, зокрема, завдяки поступовому створенню системи самоврядування, механізму допуску до професії;
- 3) впровадженню системи контролю за діяльністю приватних виконавців та позбавлення дозволу на здійснення ними професійної діяльності, а також впровадженню страхування професійної цивільної відповідальності приватних виконавців;
- 4) забезпечення рівноцінної конкуренції між державними та приватними виконавцями судових рішень; дотримання балансу повноважень приватних і державних виконавців;
- 5) перегляд механізму визначення винагороди виконавців з метою стимулювання зростання рівня реального виконання судових рішень;
- 6) впровадження якісної системи постійно діючої підготовки і підвищення кваліфікації виконавців відповідно до чітко визначених і належно систематизованих цілей і завдань, перегляд вимог до виконавців;
- 7) вдосконалення етичних і дисциплінарних правил щодо виконавців;
- 8) зниження формалізації, оптимізація стадій виконавчого провадження та строків проведення виконавчих дій;

9) досягнення справедливого балансу інтересів між захистом прав стягувачів і боржників, у тому числі через надання виконавцям практичного доступу до активів боржників і водночас забезпечення гарантій від зловживань, впровадження дієвих стимулів для добровільного виконання судових рішень, заходів впливу щодо боржників;

10) посилення управління інформаційними системами для кращого надання виконавцями послуг електронного правосуддя [10].

Усе вищенаведене означає, що судовий контроль стає важливим елементом забезпечення реалізації названих напрямів розвитку не тільки законодавства про виконавче провадження, але й цивільного процесуального законодавства.

Як відомо, 02.06.2016 р. також було схвалено нову редакцію Закону України «Про виконавче провадження». 05.10.2016 р. зазначений Закон набрав чинності. Основною метою його запровадження є покращення стану виконання судових рішень в Україні.

Виконання судового рішення є невід'ємною складовою права кожного на судовий захист і охоплює, зокрема, законодавчо визначений комплекс дій, спрямованих на захист і відновлення порушених прав, свобод, законних інтересів фізичних та юридичних осіб, суспільства, держави; невиконання судового рішення загрожує сутності права на справедливий розгляд судом [14].

Актуальність та практична значимість забезпечення судового контролю також підтверджує нова ст. 129¹ Конституції України, відповідно до якої суд ухвалює рішення іменем України. Судове рішення є обов'язковим до виконання. Держава забезпечує виконання судового рішення у визначеному законом порядку. Контроль за виконанням судового рішення здійснює суд [7].

У ч. 3 ст. 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 02.06.2016 р. № 1402-VIII суттєво доповнено конституційну норму положенням про те, що контроль за виконанням судового рішення здійснює суд у межах повноважень, наданих йому законом [8].

Очевидно, що подальша регламентація контрольних повноважень суду має бути відображена у процесуальному законодавстві, яке повинно визначити і ефективний механізм судового контролю за виконанням судових рішень. Саме суд повинен стати і основою, і вершиною цієї системи.

Проте в сучасних умовах діяльність суду є дещо віддаленою від системи виконання судових рішень. А тому повинен існувати ефективний судовий контроль за виконанням рішень у цивільних справах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальними проблемами судового контролю в Україні займались низка вчених-процесуалістів та який, на нашу думку слід розглядати у вузькому та широкому розуміннях.

Прихильниками вузького розуміння судового контролю у процесуальній науці І. В. Андронов, С. С. Бичкова, Н. Ю. Голубева, Я. П. Зейкан, Р. М. Мінченко, Є. І. Харитонов, О. І. Харитонova, С. І. Чернооченко. На їхню думку, судовий контроль за виконанням судових рішень у цивільних справах зводиться тільки до розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність виконавців. Однак з таким підходом, який реалізований і у процесуальному законодавстві, де розділом 7 ЦПК України передбачено «Судовий контроль за виконанням судових рішень».

Прихильниками «широкого розуміння» поняття «судового контролю» слід вважати Ю. В. Білоусова, В. В. Комарова, Д. Луспеніка, С. Я. Фурсу. На їхню думку, судовий контроль полягає не тільки у розгляді скарг на рішення, дії або бездіяльність виконавців, але й у здійсненні інших спеціальних процесуальних повноважень суду при виконанні судових рішень у цивільних справах, а також у розгляді різних позовів, які стосуються цивільних правовідносин у виконавчому провадженні. Ми підтримуємо «широкий підхід» до розуміння судового контролю за виконанням судових рішень. Крім того, і сама судова практика також підтверджує необхідність «широкого розуміння» судового контролю в Україні.

Однак, незважаючи на існуючі основні підходи з даної проблематики, існує потреба у подальшому науковому переосмисленні змісту основних змін, внесених до законодавства України про виконавче провадження, а також особливостей динаміки правової регламентації судового контролю у цивільному процесі.

Постановка завдання. Метою даної наукової статті є дослідження змісту оновленого законодавства про виконавче провадження в Україні, а також цивільного процесуального законодавства України щодо питань судового контролю.

Виклад основного матеріалу дослідження. Правовий інститут судового контролю за виконавчим провадженням в цивільному процесі визначено в Конституції України, законодавстві про судоустрій і статус суддів, законодавстві про виконавче провадження, проекті нового цивільного процесуального кодексу України. Проте на законодавчому рівні не визначені найбільш сутнісні характеристики даної правової категорії, її юридична природа. Актуальність даного дослідження обґрунтовується недостатньою теоретичною розробкою питань судового контролю за виконавчим провадженням, в тому числі поняття, видів і форм судового контролю за виконанням рішень у цивільних справах.

Насамперед, слід визначити поняття «судового контролю». Л. П. Сушко визначає, що судовий контроль є видом державного контролю, який здійснюється у сфері функціонування судової влади з віднесених до її компетенції питань. Контроль, як самостійна форма державної діяльності, властивий практично всім елементам соціального управління.

Водночас, судовий контроль має специфічні особливості. Він здійснюється судовими органами відповідно до їх компетенції, з дотриманням вимог підвідомчості і підсудності справ, в закріпленій законодавчо процесуальній формі, що дозволяє характеризувати судовий контроль як організаційно-правову форму реалізації судової влади.

Таким чином, судовий контроль – це самостійна форма реалізації судової влади, так само, як і правосуддя [16, с. 15]. Проте, ми вважаємо, що судовий контроль є особливою формою правосуддя, оскільки «контрольні повноваження» здійснюються судом шляхом розгляду цивільних, кримінальних, адміністративних справ. Цю гіпотезу підтверджено і у оновленому Законі України «Про судоустрій і статус суддів» від 02.06.2016 року № 1402-VIII № 1402-VIII, де основним завданням суду у ст. 2 визначено «здійснення правосуддя» [8].

Ю. В. Білоусов зауважує, що до юрисдикції суду віднесено вирішення низки питань, які мають значення для виконання рішень суду та інших юрисдикційних органів, а також можливість оскарження рішень, дій чи бездіяльності державного та приватного виконавців [1, с. 161]. Таким чином, ним підтримується «широке розуміння» поняття «судового контролю».

С. Я. Фурса зауважує, що незважаючи на те, що розділ VII ЦПК має назву «Судовий контроль за виконанням судових рішень», в самому розділі фактично йдеться про оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних виконавців. У даному разі слід розрізнити поняття «судовий контроль за виконанням судового рішення» та «оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних виконавців», оскільки вони не збігаються. Так, оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних виконавців є лише однією з форм судового контролю за виконанням судового рішення і не йдеться про те, що саме ця форма є основною з усіх можливих. Більше того, розділ VI ЦПК України «Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб)» фактично викладає контрольні повноваження суду за виконанням судових рішень: питання, пов'язані з поновленням пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання, відстрочкою та розстрочкою виконання, зміною чи встановленням способу і порядку виконання тощо [18, с. 824-825].

На думку В. В. Комарова, контрольна функція суду реалізується тільки при розгляді справ, що порушуються за ініціативою заінтересованих осіб, які вважають порушеними свої права чи свободи під час виконавчого провадження. Серед таких справ слід виділити:

- 1) розгляд скарг на постанову про відкриття виконавчого провадження,
- 2) розгляд скарг на постанову про відмову у відкритті виконавчого провадження,
- 3) розгляд скарг на постанову про відкладення відкриття виконавчого провадження,
- 4) розгляд скарг на постанову про відкладення вчинення виконавчих дій,
- 5) розгляд скарг на постанову про зупинення виконавчого провадження,
- 6) розгляд скарг на постанову про закриття виконавчого провадження,
- 7) розгляд скарг на постанову про закінчення виконавчого провадження,

8) розгляд скарг на постанову про повернення виконавчого документа і авансового внеску стягувачеві,

9) розгляд скарг на оцінку майна, розгляд позовів про звільнення майна від арешту,

10) розгляд скарг на дії (бездіяльність) державного виконавця та інших посадових осіб державної виконавчої служби,

11) розгляд скарг на постанову про накладення штрафу за невиконання рішення, що зобов'язує боржника виконати певні дії,

12) розгляд скарг на постанову про відмову у розшуку майна боржника, на постанову про стягнення витрат, пов'язаних із розшуком, на незвернення державного виконавця до суду,

13) розгляд скарг на постанову про стягнення виконавчого збору [4, с. 960].

Одним із засобів юридичного захисту сторін виконавчого провадження при проведенні виконавчих дій є судовий контроль за виконанням судових рішень у цивільних справах, який передбачає, зокрема:

1) можливість здійснення певних процесуальних дій у виконавчому провадженні лише з дозволу суду;

2) обов'язок суду розглянути скарги на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця та інших посадових осіб державної виконавчої служби;

3) позови, що виникають із відносин щодо примусового виконання судових рішень [11].

Розгляд судами скарг у порядку, передбаченому розділом VII ЦПК України, є однією з форм судового контролю за виконанням судових рішень, виконання яких є складовою частиною цивільного процесу, оскільки провадження у справі завершується виконанням ухвалених у такій справі судових рішень [12].

Таким чином, судовий контроль за виконанням судових рішень у цивільних справах – це особлива форма правосуддя, діяльність суду пов'язана із реалізацією судових актів у цивільних справах, яка здійснюється у формі «контрольного санкціонування» вчинення деяких процесуальних дій у виконавчому провадженні при розгляді цивільних справ, безпосереднього розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність виконавців, як важливої гарантії захисту права особи у післясудовому цивільному процесі та розгляді різних позовів, які стосуються заходів примусового виконання рішень.

В. В. Ярков визначає, що участь суду у виконавчому провадженні є досить обмеженою; фактично способи такої участі обмежуються чотирма випадками: суд уживає заходів забезпечення позову, видає виконавчий лист, вирішує окремі питання виконавчого провадження, пов'язані зі складнощами, що виникають у його реалізації, зокрема, поновлює пропущений строк для пред'явлення виконавчого документа до виконання, роз'яснює судовий акт, змінює спосіб та порядок його виконання. Проте найважливіша функція суду полягає в здійсненні контролю за діями (бездіяльністю) і постановами державного виконавця [2, с. 548-549].

На думку В. М. Притуляка, під судовим контролем у виконавчому провадженні слід розуміти форму реалізації судової влади, систему передбачених процесуальним законом засобів, спрямованих на недопущення незаконного обмеження прав і охоронюваних законом інтересів особи у процесі примусового виконання судових актів і актів інших юрисдикційних органів, а також відновлення особи в цих правах, і полягає в перевірці діяльності органів примусового виконання та їх посадових осіб, а також застосування до них заходів впливу, передбачених процесуальним законодавством [6, с. 145].

Судовий контроль у стадії виконавчого провадження, окрім вирішення судом ряду процесуальних питань (випадки, коли суд стає учасником певних процесуальних правовідносин, визначених у розділі VI ЦПК) передбачає також і контроль, в ході якого оцінюються законність дій (бездіяльності) державного виконавця, а також законність прийнятих ними рішень. Фактично, це означає реалізацію передбаченого Конституцією України права суб'єктів права на судовий захист. Саме тому законодавство регламентує не лише порядок розгляду та вирішення цивільних та інших справ, віднесених до цивільної юрисдикції, але й процес виконання судових актів [5].

О. З. Хотинська, в свою чергу, виділяє три форми судового контролю за виконанням рішень судів: безпосередній (прямий), опосередкований (непрямий) та вторинний контроль [17, с. 57-58].

Н. В. Шелевер вважає, що судовий контроль має полягати не лише в можливості оскарження рішень, дій та бездіяльності посадових осіб ДВС, в апеляційному та касаційному оскарженні, але і в нагляді суду за належним виконанням своїх рішень. У зв'язку із прагненням України інтегруватися до європейської спільноти, забезпечення ефективного судового контролю є важливим завданням для нашої держави. Тому для законодавця вкрай важливо усунути колізії у чинному законодавстві з питань виконавчого провадження та провести реформування органів державної виконавчої служби. Від якісного судового контролю залежить ефективність правосуддя [19, с. 97].

П. П. Заворотько виділяв такі форми контролю: 1) попереднє (у випадках, передбачених законом) санкціонування судом дій судового виконавця по виконанню; 2) оскарження процесуальних дій судового виконавця; 3) пред'явлення позову до стягувача чи боржника будь-якою особою, інтереси якої зачіпаються виконанням, про поновлення порушеного права; 4) оскарження і опротестування ухвал, постановлених судом з приводу питань, які виникають в стадії судового виконання, якщо це дозволено законом [3, с. 346].

На нашу думку, поняття «судового контролю за виконанням рішень у цивільних справах» можна розглядати у вузькому та широкому розумінні. Вузьке розуміння зводиться тільки до розгляду скарг на рішення, дії та бездіяльність державного та приватного виконавців. Широке розуміння - включає в себе всі можливі повноваження суду пов'язані із їх виконанням у порядку цивільного судочинства.

Можемо визначити наступні види судового контролю за виконанням судових рішень у цивільних справах:

1) за видами судочинства: судовий контроль у цивільному судочинстві; судовий контроль у адміністративному судочинстві; судовий контроль у господарському судочинстві; судовий контроль у кримінальному судочинстві; судовий контроль у конституційному судочинстві;

2) за суб'єктом здійснення судового контролю: судовий контроль загальних судів, судовий контроль спеціалізованих судів (адміністративних, господарських); судовий контроль Конституційного Суду України;

3) за суб'єктами їх виконання: судовий контроль за діяльністю державних виконавців; судовий контроль за діяльністю приватних виконавців;

4) за формою: прямий (безпосередній) і непрямий (опосередкований);

5) за місцем контролю у виконавчому провадженні: контроль до відкриття виконавчого провадження; контроль в процесі здійснення виконавчого провадження; контроль після здійснення виконавчого провадження.

6) за часом здійснення: попередній (судове санкціонування) і подальший судовий контроль.

7) за предметом судового контролю: судовий контроль за рішеннями виконавців; судовий контроль за діями або бездіяльністю виконавців;

8) судовий контроль за видами судових актів (рішень) або об'єктом в порядку цивільного судочинства: судовий контроль за виконанням рішень судів; судовий контроль за виконанням ухвал судів; судовий контроль за виконанням постанов судів; судовий контроль за виконанням судових наказів;

9) за видом виконавчого документу: судовий контроль за виконавчим листом; судовий контроль за ухвалою суду; судовий контроль за постановою суду; судовий контроль за посвідченням комісії по трудових спорах; судовий контроль за рішенням Європейського Суду з прав людини;

10) за видом цивільного судочинства, в якому здійснюється судовий контроль: судовий контроль за виконанням рішень позовного провадження; судовий контроль за виконанням рішень наказного провадження; судовий контроль за виконанням рішень окремого провадження;

11) інші види судового контролю: судовий контроль за виконанням рішень третейських судів, судовий контроль за виконанням рішень Міжнародного комерційного арбітражного суду, судовий контроль за визнанням та виконанням рішень іноземних судів в Україні, судовий контроль за виконанням рішень Європейського Суду з прав людини.

Що ж стосується форм судового контролю за виконанням рішень у цивільних справах то під ними слід розуміти такі процесуальні дії суду при здійсненні правосуддя, в яких знаходять вираження «контрольні повноваження» за виконанням судових рішень у цивільних справах.

Аналізуючи проект ЦПК України до другого читання та законодавство України про виконавче провадження можемо виділити наступні форми судового контролю за виконанням судових рішень у цивільних справах:

1) вирішення питання про негайне виконання судових рішень (ст. 431 проекту ЦПК України);

2) вирішення питання про звернення судових рішень до виконання (ст. 432 проекту ЦПК України);

3) виправлення помилки у виконавчому документі та визнання його таким, що не підлягає виконанню (ст. 433 проекту ЦПК України);

4) поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання (ст. 434 проекту ЦПК України);

5) розгляд питання про затвердження мирової угоди в процесі виконання (ст. 435 проекту ЦПК України);

6) роз'яснення судового рішення (ст. 215 проекту ЦПК України);

7) відстрочення і розстрочення виконання, зміна чи встановлення способу і порядку виконання (ст. 436 проекту ЦПК України);

8) зупинення виконання судового рішення (ст. 437 проекту ЦПК України);

9) вирішення питання про тимчасове влаштування дитини до дитячого або лікувального закладу (ст. 438 проекту ЦПК України);

10) оголошення розшуку боржника або дитини, привід боржника (ст. 439 проекту ЦПК України);

11) вирішення питання про примусове проникнення до житла чи іншого володіння особи (ст. 440 проекту ЦПК України);

12) звернення стягнення на грошові кошти, що належать іншим особам, та нерухоме майно, право власності на яке не зареєстровано в установленому законом порядку (ст. 441 проекту ЦПК України);

13) тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України (ст. 442 проекту ЦПК України);

14) заміна сторони виконавчого провадження (ст. 443 проекту ЦПК України);

15) визначення частки майна боржника у майні, яким він володіє спільно з іншими особами (ст. 444 проекту ЦПК України);

16) вирішення питання про поворот виконання рішення, постанови (ст. ст. 445-447 проекту ЦПК України);

17) розгляд скарг на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця чи іншої посадової особи державної виконавчої служби України, приватного виконавця (ст. 448-453 проекту ЦПК України) [13].

18) позови про визнання права власності на майно і про зняття майна з арешту (ст. 59 Закону України «Про виконавче провадження» від 02.06.2016 р. № 1404-VIII [9]).

Висновки. Отже, судовий контроль за виконанням рішень у цивільних справах потребує створення дієвого механізму його реалізації. Нами здійснено спробу класифікації судового контролю за певними видами. Судовий контроль за виконанням судових рішень у цивільних справах здійснюється у певних визначених формах.

Перспективою подальших наукових досліджень у цій сфері можуть стати характеристика окремих видів судового контролю за виконанням судових рішень у цивільних справах, а також оптимізація форми та змісту судового контролю у виконавчому провадженні та оновленому цивільному процесуальному законодавстві.

Список використаних джерел:

1. Білоусов Ю. В. Виконавче провадження: навч. посіб. / Ю. В. Білоусов. – К.: Прецедент, 2005. – 192 с.

2. Гражданский процесс: Учебник для студентов / Абушенко Д. Б., и др.; Отв. ред. В. В. Ярков. – 6-е изд., перераб. и доп. – М.: Волтерс Клувер, 2006. – 736 с.
3. Заворотько П. П. Процессуальные гарантии исполнения судебного решения / П. П. Заворотько. – М.: Юрид. лит., 1974. – 360 с.
4. Курс цивільного процесу: підручник / В. В. Комаров, В. А. Бігун, В. В. Баранкова та ін.; за ред. В. В. Комарова. – Х. : Право, 2011. – 1352 с.
5. Луспеник Д. Судовий контроль за виконанням судових рішень. Розгляд скарг на дії державного виконавця / Д. Луспеник // Юрид. журн. – 2006. – № 1. – С. 110-113. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2098>.
6. Притуляк В. М. Повноваження суду при примусовому виконанні судових рішень у цивільних справах: дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / Валерій Миколайович Притуляк; Національний університет «Одеська юридична академія». – О., 2016. – 205 с.
7. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя): Закон України від 02.06.2016 № 1401-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1401-19>.
8. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
9. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.
10. Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки. Указ Президента України від 20.05.2015 р. № 276/2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/276/2015>.
11. Про практику розгляду судами скарг на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця чи іншої посадової особи державної виконавчої служби під час виконання судових рішень у цивільних справах: Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 07.02.2014 р. № 6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0006740-14>.
12. Про деякі питання юрисдикції загальних судів та визначення підсудності цивільних справ: Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 01.03.2013 р. №3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0003740-13>.
13. Проект Закону про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів № 6232 від 23.03.2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61415.
14. Рішення Конституційного Суду України від 26 червня 2013 року № 5-рп/2013 року у справі за конституційним зверненням акціонерної компанії «Харківобленерго» щодо офіційного тлумачення положень пункту 2 частини другої статті 17, пункту 8 частини першої статті 26, частини першої статті 50 Закону України «Про виконавче провадження» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-13>.
15. Справа «Шмалько проти України» (заява № 60750/00). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/980_226.
16. Сушко Л. П. Організаційно-правові засади здійснення судового контролю в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Л. П. Сушко; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – К., 2009. – 22 с.
17. Хотинська О. З. Форми судового контролю за виконанням рішень судів в Україні: критерії та проблеми їх розмежування / О. З. Хотинська // Вісн. Акад. адвокатури України. – 2006. – Вип. 5. – С. 53-59. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaau_2006_5_6.
18. Цивільний процес України: академічний курс: [підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.]; [за ред. С. Я. Фурси]. – К.: Видавець Фурса С. Я.: КНТ, 2009. – 848 с.

19. Шелевер Н. В. Особливості судового контролю за виконанням рішень судів / Н. В. Шелевер // Журнал Східноєвропейського права. – 2016. – № 26. – С. 93-98. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2016/04/shelever_26.pdf.

Жукевич И. В. Понятие, виды и формы судебного контроля за исполнением решений по гражданским делам

В статье проанализированы понятие, виды и формы судебного контроля за исполнением судебных решений по гражданским делам. Определено понятие «судебного контроля» в узком и широком смыслах и представлено авторское понятие «судебный контроль за исполнением по гражданским делам». Осуществлена классификация судебного контроля за исполнением судебных решений по гражданским делам по видам. Проанализированы формы судебного контроля за исполнением судебных решений по гражданским делам в соответствии с обновленным законодательством об исполнительном производстве и проекта Гражданского процессуального кодекса Украины, поданного на второе чтение.

Ключевые слова: *судебный контроль, решение суда, гражданский процесс, гражданские дела, исполнительное производство, эффективность выполнения.*

Zhukevych I. V. The concept, types and forms of judicial control over the execution of decisions in civil cases

The article analyzes the concepts, types and forms of judicial control over the execution of judicial decisions in civil cases. The concept of «judicial control» is defined in a narrow and broad sense and the author's concept of «judicial control over execution in civil cases» is given. Classification of judicial control over execution of judicial decisions in civil cases by types is carried out. The forms of judicial control over execution of judicial decisions in civil cases in accordance with the updated legislation on executive proceedings and the draft Civil Procedure Code of Ukraine until the second reading are analyzed.

Key words: *judicial control, court decision, civil procedure, civil cases, enforcement proceedings, effectiveness of execution.*

Надійшла до редакції 30 серпня 2017 р.

